

REGELVERK FOR TILSKUDD TIL KOMMUNER SOM ER ELLER VURDERER Å BLI VERTSKAP FOR ATOMANLEGG

Regelverket er utarbeidet i medhold av § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kap. 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Regelverket gjelder Norsk nukleær dekommisjonering sin forvaltning av tilskudd til kommuner, og er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 23. oktober 2025 med virkning fra 1. januar 2026. Reglement for og Bestemmelser om økonomistyring i staten er overordnet dette regelverket.

1. FORMÅL MED TILSKUDDSORDNINGEN

Formålet med tilskuddsordningen er å støtte opp om kommunenes rolle i arbeidet med drift av og opprydding etter norsk atomvirksomhet og håndtering av radioaktivt avfall.

2. DEFINISJONER

I dette regelverket menes med

- a) *Drift av og opprydding etter norsk atomvirksomhet*: Dette omfatter atomreaktorene på Kjeller og i Halden og anlegg for mottak, mellomlagring, behandling og annen disponering av radioaktivt avfall, og anlegg i tilknytning til dette.
- b) *Håndtering av radioaktivt avfall*: Dette omfatter mottak, mellomlagring, behandling og annen disponering av radioaktivt avfall, jf. definisjon i avfallsforskriften § 16-3 d.
- c) *Atomanlegg*: Atomreaktorene på Kjeller og i Halden og anlegg for mottak, mellomlagring, behandling og annen disponering av radioaktivt avfall, og anlegg i tilknytning til dette. Atomanlegg defineres i atomenergiloven § 1 e.

3. MÅLGRUPPE

Målgruppen er kommuner som har eller kan få atomanlegg.

4. KRITERIER FOR MÅLOPPNÅELSE

Ved vurdering av måloppnåelse skal det legges vekt på om ansatte, politikere og innbyggere i de aktuelle kommunene får økt kompetanse om drift av og opprydding etter norsk atomvirksomhet og håndtering av radioaktivt avfall.

5. FORVALTER AV TILSKUDDSORDNINGEN

Tilskuddsordningen forvaltes av Norsk nukleær dekommisjonering innenfor rammene som settes av dette regelverket.

6. HVEM SOM KAN FÅ TILSKUDD

Tilskuddet kan bare gis til norske kommuner. Aktuelle kommuner må enten være vertskap for et atomanlegg eller ønske å undersøke muligheten for å bli det. Det er et krav at det

foreligger et politisk vedtak i kommunestyret eller formannskapet med ønske om å undersøke muligheten til å bli vertskap. Anlegg knyttet til atomkraft med energiproduksjon til formål er ikke omfattet av ordningen.

7. KUNNGJØRING

Tilskuddet skal lyses ut med en søknadsfrist. Forvalter av tilskuddsordningen skal kunngjøre tilskuddet i rimelig tid før søknadsfristens utløp.

Kunngjøringen skal inneholde:

- a) formål med ordningen
- b) målgruppe (krav som gjelder for å komme i betraktning som søker)
- c) krav som gjelder for å kunne få innvilget søknaden (tildelingskriterier)
- d) vilkår som tilskuddsmottaker må oppfylle
- e) informasjon om at det kan iverksettes tiltak for å kontrollere at tilskuddet brukes i samsvar med formålet
- f) søknadsfrist

8. KRAV TIL SØKNADEN

Søknad om tilskudd skal sendes til Norsk nukleær dekommisjonering innen den søknadsfristen som er fastsatt i kunngjøringen.

Søknaden skal inneholde

- a) Henvisning til politisk vedtak for kommuner som ikke i dag har atomanlegg.
- b) Beskrivelse av aktiviteten.
- c) Plan for gjennomføring av aktiviteten.
- d) Budsjett og finansieringsplan, inkludert oversikt over andre finansieringskilder og eventuelle samarbeidspartnere.

Norsk nukleær dekommisjonering kan kreve at søkeren gir flere opplysninger dersom det er nødvendig for å vurdere søknaden.

9. TILDELINGSKRITERIER

Følgende kriterier skal legges til grunn for tildeling av tilskudd:

- Tilskuddsmidlene skal brukes til å gi kommunen (politikere, forvaltningsapparat og innbyggere) kunnskap om hva det innebærer å være vertskommune for atomanlegg.
- Midlene skal gå til konkrete tiltak som for eksempel kompetanseutvikling, informasjonsarbeid, innbyggerdialog, ekstern faglig ekspertstøtte eller samarbeid med NND.

Tilskuddet kan dekke lønn for tilsatte som har oppgaver knyttet til formålet med tilskuddet, i den andelen av stillingen som er avsatt til dette. Støtten beregnes med utgangspunkt i avtalt årslønn for den tilsatte.

10. VURDERING AV SØKNADER

Søknader om tilskudd vurderes på bakgrunn av

- a) Hvor godt tiltakene det søkes om vurderes til å bidra til å nå målet for ordningen, jf. pkt. 1.
- b) Langsiktige prosjekter prioriteres.

Den samlede rammen for tilskuddsordningen følger av Stortingets årlige budsjettvedtak. NND kan avslå søknader med henvisning til at det ikke er rom i budsjettet for å innvilge søknaden.

11. VEDTAK OG KLAGE

Vedtak av tilskudd fattes av Norsk nukleær dekommisjonering. Med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak, kan det gis tilsagn om tilskudd for inntil tre år. Vedtak om tilsagn skal meddeles søkeren i tilsagnsbrev i henhold til bestemmelser om statlig økonomistyring, kap. 6.3.

Nærings- og fiskeridepartementet er klageinstans for enkeltvedtak om tilskudd fattet av Norsk nukleær dekommisjonering etter dette regelverket.

12. TILSKUDDS- OG AVSLAGSBREV

Innvilgede søknader skal bekreftes med tilskuddsbrev som skal inneholde informasjon om:

- formål og hva slags tiltak midlene kan benyttes til
- beløpsstørrelse
- aksept fra mottaker av vilkår for tilskuddet
- utbetalingsordning (tidspunkt og hyppighet). Utbetalingstakten skal settes slik at det i store trekk følger framdriften i tiltakene som tilskuddet skal finansiere.
- krav til rapportering og regnskap
- krav til oppbevaring av regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløp
- opplysninger om kontrolltiltak som kan bli iverksatt for å sikre at bruken av midlene skjer i samsvar med forutsetningene for tildelingen
- opplysning om at tilskuddet kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom tilskuddsmottaker gir uriktige opplysninger eller tilskuddet ikke benyttes i tråd med forutsetningene i tilskuddsbrevet.

Tilskuddsbrev skal undertegnes av en ansatt med budsjett disponeringsmyndighet.

Avslåtte søknader skal bekreftes med avslagsbrev. Avslagsbrev skal inneholde opplysninger om klageadgang, klageinstans og frist og framgangsmåte ved klage.

13. KRAV TIL RAPPORTERING FRA TILSKUDDSMOTTAKER

Tilskuddsmottaker skal levere rapport og regnskap til Norsk nukleær dekommisjonering om hvordan tilskuddet har blitt brukt. Fristen for å sende inn regnskap og rapport fremgår av tilskuddsbrevet. Rapporten skal kortfattet beskrive hvordan midlene er brukt og i hvilken grad målene for tilskuddet er nådd. Alle kostnader skal være dokumentert. Lønn til interne ressurser dokumenteres med andel av stilling eller timelister. Rapporten må inneholde informasjon som gjør det mulig å vurdere måloppnåelse for tilskuddet. For å avklare måloppnåelse kan det stilles oppfølgende krav til rapporteringen fra enkeltmottakere av tilskudd. Særskilte krav til rapporteringen vil ev. framgå av tilskuddsbrevet eller inngå som en del av oppfølgingen av rapporten.

14. OPPFØLGING OG KONTROLL

Oppfølgings- og kontrolltiltak skal normalt baseres på mottatt innrapportering fra tilskuddsmottaker. Norsk nukleær dekommisjonering skal følge opp overfor tilskuddsmottaker dersom innrapportert informasjon er ufullstendig eller ikke er oversendt til rett tid.

Som ledd i *oppfølgingen* skal Norsk nukleær dekommisjonering:

- påse at avtalte rapporter faktisk er mottatt
- gi nødvendig tilbakemelding til tilskuddsmottaker om dennes rapportering
- treffe tiltak dersom kontrollen avdekker muligheter for uregelmessigheter

Normalt vil *kontroll* innebære å vurdere om rapportering fra tilskuddsmottaker tilsier at midlene er brukt i overensstemmelse med forutsetningene og om krav til måloppnåelse er oppfylt. Kontrolltiltak av mottatte rapporter skal omfatte følgende:

- en generell formalia- og rimelighetskontroll og at tallmaterialet ikke virker usannsynlig
- gjennomgang og vurdering av innrapportert informasjon mht avvik i måloppnåelse og økonomi.

Ut fra gjennomgangen av mottatt innrapportering skal Norsk nukleær dekommisjonering vurdere om det er behov for ytterligere oppfølgings- eller kontrolltiltak, spesielt dersom gjennomgangen avdekker muligheter for uregelmessigheter.

Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette etterfølgende kontroll med at midlene forvaltes etter forutsetningene.

15. OMGJØRING OG TILBAKEBETALING

Tilskuddsmottaker har plikt til å melde fra til Norsk nukleær dekommisjonering dersom grunnlaget for tilskuddet blir endret eller faller bort. Dersom søker ikke kan dokumentere de krav som er satt i tilskuddsbrevet innen utgangen av det andre kalenderåret etter at tilsagnet ble gitt, vil tilsagnet automatisk falle bort. Det er anledning til å be om utsettelse på denne fristen.

Dersom tilskuddsmottakeren ikke har gitt riktige opplysninger, har brukt midlene i strid med forutsetningene i dette regelverket og i tilskuddsvedtaket, eller på annen måte har brutt vilkårene for tilskuddet, kan Norsk nukleær dekommisjonering holde tilbake tilskuddet eller kreve det helt eller delvis tilbakebetalt.

Ved feil i utbetaling av tilskuddet kan Norsk nukleær dekommisjonering avregne påfølgende utbetalinger og tildelinger, eller kreve tilskuddet tilbakebetalt. Ved krav om tilbakebetaling skal tilskuddsmottakeren underrettes skriftlig om dette med en frist for tilbakebetaling.

16. EVALUERING

Norsk nukleær dekommisjonering skal årlig evaluere måloppnåelsen til ordningen. Formålet og kriteriene for tilskuddsordningen skal evalueres med noen års mellomrom.

17. RAPPORTERING TIL DEPARTEMENTET OM MÅLOPPNÅELSE

Norsk nukleær dekommisjonering skal årlig rapportere til Nærings- og fiskeridepartementet om måloppnåelsen i tilskuddsordningene, ut fra kriteriene som er fastsatt av departementet i pkt. 4 i dette regelverket. Rapporteringen skal inngå som en del av den ordinære årsrapporten fra Norsk nukleær dekommisjonering.

18. OVERSIKT OVER INNGÅTTE FORPLIKTELSER

For å holde oversikt over inngåtte forpliktelser skal det føres et eget register for tilskudd/tilsagn som skal dekkes av disponibel bevilgning for inneværende budsjettermin.

Tilsvarende skal det også føres et eget register for tilsagn i henhold til disponibel tilsagnsfullmakt som dekkes ved bevilgning i påfølgende budsjetterminer.

19. INTERN KONTROLL HOS TILSKUDDSFORVALTER

Norsk nukleær dekommisjonering skal ha etablert systemer, rutiner og tiltak som sikrer korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskudd i overensstemmelse med pkt. 6.3.8.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger skal skje i overensstemmelse med Norsk nukleær dekommisjonering interne økonomiforvaltningsrutiner og kravene som framgår av pkt. 4.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Nærings- og fiskeridepartementet 23.10.2025

Mette I. Wikborg

departementsråd